

Decembernota 2023

Inhoudsopgave

| | |
|---|----|
| Proces en gevraagd besluit | 4 |
| Bijzondere ontwikkelingen | 6 |
| Financiële ontwikkelingen per programma | 9 |
| Bestuurlijke vernieuwing | 10 |
| Wat mag het kosten | 10 |
| Ontwikkelingen per stand | 10 |
| Toelichting mutaties | 11 |
| Zorgzame gemeente | 13 |
| Wat mag het kosten | 13 |
| Ontwikkelingen per stand | 13 |
| Toelichting mutaties | 14 |
| Vitale gemeente..... | 16 |
| Wat mag het kosten | 16 |
| Ontwikkelingen per stand | 16 |
| Toelichting mutaties | 17 |
| Leefbare gemeente | 18 |
| Wat mag het kosten | 18 |
| Ontwikkelingen per stand | 18 |
| Toelichting mutaties | 19 |
| Samenvatting..... | 21 |

Proces en gevraagd besluit

Aanpak en werkwijze

In de decembernota wordt de raad geïnformeerd over de laatste begrotingswijzigingen van het lopende jaar en budgetoverhevelingen naar het volgende jaar. De decembernota is vorig jaar voor het eerst uitgebracht. De nota en wijze waarop deze wordt vormgegeven en vastgesteld is nog geen door en door beproefd proces. Bij de opstelling van de nota is uitgegaan van afwijkingen groter € 100.000. In het voortraject passeren tal van kleinere afwijkingen, sommige daarvan zijn een gegeven en andere kunnen zich nog ontwikkelen. In het gesprek in de organisatie is het voor de afzonderlijke budgethouders niet altijd goed mogelijk om een inschatting te maken van de exacte omvang van de afwijkingen per programma en per taakveld. De Nota wordt opgesteld in oktober en de gebeurtenissen die zich vanaf medio oktober voordoen kunnen een effect hebben op het rekeningresultaat. Het doel is dan ook niet om alle afwijkingen te voorspellen, maar om de bekende afwijkingen en inschattingen met de raad te delen en die zo goed mogelijk in de begroting te verwerken.

In dit proces komt ook informatie op tafel die niet tot een begrotingswijziging kan worden gebracht en toch vanuit de actieve informatieplicht met de raad wordt gedeeld. Deze onderdelen worden voorafgaand aan de begrotingswijzigingen per programma gepresenteerd. Daarbij worden enkele grote ontwikkelingen die wel zijn verwerkt toegelicht. Hierdoor kan de raad snel de hoofdzaken uit de decembernota tot zich nemen.

De begrotingswijzigingen die worden verwerkt zijn per programma gepresenteerd in de Financiële toelichting. In elk programma wordt het verloop sinds de primitieve begroting (de vaststelling in november 2022) gepresenteerd. Deze wijzigingen zijn onderverdeeld in:

- administratieve wijzigingen (neutraal voor alle programma's samen);
- autonome ontwikkelingen;
- budgetoverhevelingen (van 2023 naar 2024);
- technische financiële ontwikkelingen.

Alvorens de inhoud wordt gepresenteerd worden de verschillende categorieën met een wijziging nader geduid.

Administratieve wijzigingen

In deze categorie zijn wijzigingen opgenomen met verschuivingen tussen kostensoorten en aanpassingen in verband met rijksregelingen die kleiner zijn dan € 100.000. Deze wijzigingen zijn per programma zonder effect op het begrotingssaldo en worden verder niet toegelicht.

Autonome ontwikkelingen

In deze categorie worden de volgende wijzigingen gepresenteerd:

- a. hogere lasten of lagere baten voor de reguliere uitvoering van begroting. Een voorbeeld hiervan is de verwerking van de septembercirculaire van het gemeentefonds;
- b. meevallers in de opbrengsten bij de uitvoering van de begroting, bijvoorbeeld doordat gebleken is dat er een rijksbijdrage kan worden verkregen of de verkoop van een pand dat nog niet in 2023 was geraamd;
- c. begrote middelen worden in 2023 deels of geheel niet besteed aan het doel waarvoor deze zijn opgenomen in de begroting.

Budgetoverhevelingen naar het volgende jaar

In deze categorie wordt voorgesteld om budgetten met een incidenteel karakter uit de begroting 2023 over te hevelen naar de begroting 2024. Deze voorstellen worden gedaan om de uitvoering van de activiteit niet tijdig kan plaatsvinden in het lopende jaar, maar wel in 2024. Reden om dit nu te besluiten en niet als onderdeel van de jaarstukken is dat deze budgetten dan begin 2024 al beschikbaar zijn in plaats van na de vaststelling van de programmarekening in juli 2024.

Deze categorie is uitdrukkelijk niet bedoeld om middelen verschillende jaren achter elkaar door te schuiven. In tegenstelling tot vorig jaar worden in deze categorie geen zogenoemde PM posten opgenomen. Wat nu onvoldoende duidelijk is en bij de jaarrekening alsnog moet worden overgeheveld naar 2024 kan dan plaatsvinden. Dit is onderdeel van de reguliere opstelling van de jaarrekening en de besluitvorming door de gemeenteraad.

Technische financiële wijzigingen

In de technische wijzigingen is één onderdeel opgenomen met een effect op het rekeningresultaat. Dit betreft de actualisatie van de kapitaallasten. Deze wijziging voor rente en afschrijving raakt alle programma's en onderdeel had moeten zijn van de 1e wijziging van de begroting. Vanaf 2024 zal dit het geval zijn, hiervoor is zijn aanpassingen in het financiële systeem doorgevoerd.

Mutaties reserves

De wijzigingen worden per soort gevolgd door de mutaties in de reserves. Hier worden alleen het onderwerp en bedrag genoemd zodat om onnodige herhaling van tekst wordt voorkomen.

Samenvatting

In het onderdeel Samenvatting wordt het totaal overzicht van de hele begroting gepresenteerd en het effect op de weerstandsratio.

Geadviseerd besluit

1. Kennis te nemen van de decembernota met een positief resultaat van € 8,0 miljoen;
2. In te stemmen met de voorstellen tot budgetoverheveling zoals vermeld bij de programma's in de decembernota 2023 voor een bedrag van € 1,57 miljoen, dit bedrag toe te voegen aan de bestemmingsreserve *Nog uit te voeren werkzaamheden* en daarmee ter beschikking te stellen voor de uitvoering in 2024;
3. De in de decembernota 2023 beschreven wijziging van de begroting 2023 en 2024 en de mutaties in de reserves vast te stellen.

Bijzondere ontwikkelingen

In dit onderdeel wordt een aantal ontwikkelingen toegelicht die zullen zorgen voor een afwijking op de begroting 2023, maar nu nog niet exact kunnen worden uitgewerkt tot een begrotingswijziging.

Dit betreft achtereenvolgens:

- Organisatieontwikkeling;
- Financiële afwikkeling opvang van Oekraïners 2023;
- De afwikkeling rijksmiddelen Onderwijsachterstandenbeleid 2019-2022;
- Toekomstscenario Kind- en gezinsbescherming ;
- De energietoeslag 2023;
- Voordelig resultaat huishoudelijk afval;
- Verkoopopbrengst flat Zuyderhorn

Organisatieontwikkeling

In 2023 zijn niet alle vacatures in de directie en opgavemanagement direct ingevuld. Daarnaast zijn in de bedrijfsvoering een aantal activiteiten doorgeschoven (met name opleidingen) in verband met de verhuizing naar Willemsoord. Om snelheid te brengen in de organisatieontwikkeling en vanwege mogelijke frictiekosten zetten we in 2024 deze € 700.000 alsnog in. Een raadsinformatiebrief over de resultaten van het onderzoek naar de doelmatigheid en doeltreffendheid van de organisatie is 14 november besproken in de raadscommissie.

Financiële afwikkeling opvang Oekraïners 2023

De vergoeding die de gemeente ontvangt voor de facilitering van de opvang van Oekraïners is in 2023 hoger dan de hiervoor gemaakte en te maken kosten. Op grond van de rijksregeling mag de gemeente deze middelen houden, het terugstorten van een overschot is niet verplicht.

De staatssecretaris van Justitie en Veiligheid geeft hierover aangegeven dat het gewenst is dat een overschot wordt teruggestort aan het Rijk met oog op het draagvlak in de samenleving en de financiële kaders van het Rijk. De gemeente komt hiermee voor een gewetensvolle afweging te staan. De oproep van de staatssecretaris, gesteund door de VNG, is goed te begrijpen, echter omgekeerd is het rijk de afgelopen jaren lang niet altijd de gemeenten tegemoet gekomen met een volledige compensatie. De prijsontwikkeling wordt nog steeds niet volledig gecompenseerd en de zogenaamde Ravijn jaren in het gemeentefonds zijn door het Rijk zelf geïntroduceerd.

Het college wil de afweging maken bij de opstelling van de jaarstukken en biedt daarmee het Rijk de mogelijkheid zelf te laten blijken dat er een vollediger compensatie komt in de algemene uitkering.

De afwikkeling rijksmiddelen Onderwijsachterstandenbeleid 2019-2022

De rijksmiddelen voor het onderwijsachterstandenbeleid 2019-2022 zijn in principe afgewikkeld via de SiSa verantwoording in de jaarstukken 2022. Den Helder heeft de middelen niet volledig kunnen benutten en houdt rekening met terugbetaling. Nadien is gebleken dat de criteria die Den Helder hanteert veel strikter zijn dan andere gemeenten. Met instemming van het Rijk is een herziene declaratie ingediend met een voordelig effect van € 0,8 miljoen. Na goedkeuring wordt verwerkt in het rekeningresultaat 2023.

Toekomstscenario kind- en gezinsbescherming

Het Toekomstscenario kind- en gezinsbescherming is een gezamenlijk programma van de ministeries van J&V en VWS en VNG. Het doel van het Toekomstscenario is om tijdige en passende hulp en bescherming te bieden aan kinderen en gezinnen middels het effectiever en slimmer organiseren van de jeugdbeschermingsketen. Om uitvoering te geven aan het Toekomstscenario kind- en gezinsbescherming hebben we middelen van het Rijk ontvangen middels de Decentralisatie-uitkering Vrouwenopvang (DUVO). Deze middelen zijn gereserveerd om uitvoering te geven aan het Toekomstscenario. Op dit moment zetten we een uitvoeringsprogramma op. Na het afronden van het uitvoeringsprogramma starten we met het uitvoeren van de beschreven acties en worden de middelen uitgegeven. De uitvoering zal starten in 2024. Aangezien het Toekomstscenario een lange termijn strategie vraagt en we als regio veel stappen hebben te zetten, is het verzoek om de termijn van het project te verlengen zodat de middelen voor dit doeleinde kunnen worden besteed. Gevraagd wordt daarom om het budget in 2023 te laten vrijvallen bij de jaarrekening en het extra jaar op te plussen (jaarschijf 2027) bij de kadernota 2025.

Energietoeslag 2023

Voor de energietoeslag wordt landelijk € 900 miljoen beschikbaar gesteld. Deze middelen zijn nog niet opgenomen in de septembercirculaire van het gemeentefonds om dat op dat moment het wetgevingstraject nog niet was afgerond. Inmiddels is dit wel het geval en zullen de middelen onderdeel uitmaken van de zogenaamde decembercirculaire. De uitwerking en uitvoering is inmiddels vol in gang en daarom zijn deze middelen al opgenomen in de begrotingswijziging. De verwachting is dat een deel van dit bedrag niet in 2023 is uitgegeven en via de besluitvorming over de programmarekening wordt overgeheveld naar 2024.

Voordelig resultaat huishoudelijk afval

Voor de taak huishoudelijk afval hebben zich enkele bijzonderheden voorgedaan die uitwerken in een omvangrijke onderschrijding van het saldo in de jaarrekening. Dit betreft:

- de ontvangst van het afvalfonds van een bijdrage over het jaar 2020 van € 0,6 miljoen;
- de afwikkeling 2022 met HVC waarmee een vrijval € 0,2 miljoen ontstaat die nodig is voor fase 4 van de ondergrondse containers;
- lagere kosten voor kwijschelding op oude jaren en het lopend jaar, samen afgerond € 0,1 miljoen.

De ontwikkeling van lagere kosten en hogere baten leiden tot een incidentele overdekking van het de kosten 2023.

Het verwachte voordelige saldo is nog niet ten gunste van de exploitatie gebracht. Bij de jaarrekening zal worden voorgesteld om de eerder gebruikte egaliseringsreserve huishoudelijk afval weer te activeren. Deze reserve voorziet dan in zowel projectmatige kosten (ruim € 0,2 miljoen) die niet zijn opgenomen in de begroting 2024 en een deel dat als tariefegalitatie wordt ingezet voor een gelijkmatige ontwikkeling van het tarief in de komende jaren. Bij een 100% kostendekkende heffing past het niet om het meerdere ten gunste te laten komen van de algemene reserve.

Verkoop Flat Zuyderhorn, Drs. F. Bijlweg

In de begroting 2020 werd al aangegeven dat de Flat Zuyderhorn afstoten gaat worden. De overdracht van de flat aan de Drs. F. Bijlweg kan dit jaar worden afgerond. De Woningstichting Den Helder wordt de nieuwe eigenaar en gaat zorgen voor een modernisering van de appartementen. Door de verplichte afschrijvingsmethodiek van de gemeente heeft de flat geen boekwaarde. De verkoopopbrengst van € 3,7 miljoen maakt onderdeel uit van het rekeningresultaat 2023. Dit was eerder vanwege de onzekerheid van het jaar van realisatie nog niet begroot.

Technische begrotingswijzigingen

In de decembernota wordt voor een aantal onderwerpen een technische begrotingswijziging verwerkt. Deze worden hieronder toegelicht. In de mutaties per programma wordt alleen het onderwerp en het bedrag gepresenteerd.

Septembercirculaire 2023 verdeling taakmutaties

In de septembercirculaire zijn extra middelen opgenomen voor specifieke taken. Dit betreft onder andere de Armoedeaanpak, de wet Kwaliteitsborging bouw en de versterking van de anti-discriminatievoorzieningen. Dit zorgt voor een stijging van de baten in programma 1 en een stijging van de uitgaven in de programma's 2 en 3.

Aanpassing doorbelasting overhead

In programma 1 zijn de kosten van de ambtelijke organisatie opgenomen. De directe kosten van de organisatie worden vervolgens doorbelast naar de betreffende activiteiten in de andere programma's. In de decembernota wordt een correctie verwerkt voor de doorbelasting van de kosten aan programma 2 en 4. Hierdoor dalen de lasten in programma 1 met € 297.000 en stijgen de lasten in programma 2 met € 264.000 en programma 4 met € 33.000.

Bijstelling van de lasten voor afschrijvingen en rente 2023

In alle programma's worden lasten voor rente en afschrijvingen verantwoord. In de begroting 2023 is dat het inzicht van het voorjaar 2022 in het gereed komen van investeringen. Een investering moet helemaal zijn afgesloten voordat wordt begonnen met afschrijving. Daarnaast is in de begroting rekening gehouden met toekomstige kapitaallasten voor voorgenomen investeringen. De bijstelling van de begroting kan normaal gesproken plaatsvinden direct na de opstelling van de jaarrekening. Dan is immers bekend welke investeringen zijn afgesloten en welke nog niet. In 2023 is dat niet gelukt door een instelling in de activamodule die ervoor zorgde dat ook op niet voltooide investeringen wordt afgeschreven. Dit is gecorrigeerd en begin oktober zijn de correcte afschrijvingslasten voor 2023 bepaald.

Voor alle programma's samen levert dit een incidenteel voordeel op van € 1,35 miljoen. Dit voordeel bestaat voor € 0,5 miljoen uit de vrijval van de reservering voor toekomstige afschrijvingen en voor € 0,85 miljoen uit lagere afschrijvingen door investeringen die nog niet zijn afgesloten. In het proces van de P&C cyclus 2024 wordt deze actualisatie eerder uitgevoerd

Het effect is in programma 1 € 0,8 miljoen voordelig, programma 3 € 0,3 miljoen voordelig en in programma 4 € 0,25 miljoen voordelig.

Hogere specifieke uitkeringen

Voor een viertal onderwerpen zijn hogere uitkeringen ontvangen en worden hogere lasten begroot. Dit heeft geen effect op het begrotingsresultaat. Het gaat om de volgende projecten:

- Naar een thuis voor jongeren (€ 616.000)
- ESF subsidie voor het Regionaal Platform Arbeidsmarkt Noord-Holland Noord (€ 100.000)
- Aanpak jeugdwerkloosheid (€ 304.000)
- Wet inburgering (€ 234.300)

Financiële ontwikkelingen per programma

Bestuurlijke vernieuwing

Wat mag het kosten

| bedragen x € 1.000 | Begroting | |
|----------------------------------|----------------|----------------|
| | 2023 | 2024 |
| Bestuurlijke vernieuwing | | |
| <i>Exploitatie</i> | | |
| Lasten | -40.731 | -44.678 |
| Baten | 171.633 | 178.143 |
| Resultaat voor bestemming | 130.903 | 133.466 |
| | | |
| <i>Reserves</i> | | |
| Storting (lasten) | -730 | |
| Onttrekkingen (baten) | 5.296 | 3.110 |
| Resultaat voor bestemming | 4.566 | 3.110 |
| | | |
| Saldo van baten en lasten | 135.469 | 136.575 |

Ontwikkelingen per stand

| bedragen x € 1.000 | Begroting | |
|----------------------------------|----------------|----------------|
| | 2023 | 2024 |
| Primitieve begroting | 125.110 | 127.626 |
| Eerste tussenrapportage 2023 | 4.761 | 1.928 |
| Programmabegroting 2024 | | 7.021 |
| Tweede tussenrapportage | 596 | |
| Decembernota | 5.001 | |
| Saldo van baten en lasten | 135.469 | 136.575 |

Toelichting mutaties

| bedragen x € 1.000 | Begroting | |
|---|--------------|-------------|
| | 2023 | 2024 |
| Decemhernota | 5.001 | |
| Administratieve wijzigingen | | |
| Autonome ontwikkelingen | 3.581 | |
| Exploitatie | 1.647 | |
| Gemeentefonds: septembercirculaire 2023 | -364 | |
| Doordat het Rijk de maatstaven (landelijke aantallen voor bevolkingsgroei, uitkeringsgerechtigden e.d.) naar boven heeft bijgesteld, daalt de algemene uitkering. | | |
| Verwerking CAO politieke ambtsdragers | -131 | |
| De loonkosten en vergoedingen van het college en de raad zijn in de begroting 2023 nog niet aangepast. Op grond van de circulaire beloning politieke ambtsdragers van het rijk is een verhoging met € 105.000 voor het college en € 26.000 voor de gemeenteraad noodzakelijk. In de begroting 2024 is deze aanpassing wel verwerkt voor het college en nog niet voor de raad. Voor de gemeenteraad wordt dit in de 1e begrotingswijziging 2024 verwerkt ten laste van de stelpost prijsstijging. | | |
| Gemeentefonds: vrijval niet ingezette taakmutaties 2023 | 41 | |
| Gelden die voor specifieke taken beschikbaar worden gesteld binnen het gemeentefonds zetten wij op een stelpost in afwachting van plannen voor uitgaven. Voor enkele kleine taakmutaties zijn geen uitgaven gedaan en daarom laten wij deze nu vrijvallen. | | |
| Energietoeslag | 2.101 | |
| Op 3 oktober heeft de eerste kamer ingestemd met het wetsvoorstel voor de energietoeslag 2023. De energietoeslag is grotendeels in de laatste maanden van 2023 uitbetaald. De vergoeding hiervoor is deels al ontvangen via de decembercirculaire 2022. Het resterende deel wordt ontvangen via de decembercirculaire 2023. Vooruitlopend op de decembercirculaire wordt de post bijgesteld. In de jaarstukken wordt het niet uitgekeerde deel via de resultaatbestemming overgeheveld naar 2024. | | |
| Reserves | 1.934 | |
| Opheffen Steunfonds Den Helder | 1.934 | |
| Budgetoverhevelingen | | |
| Exploitatie | 730 | -730 |
| ICT HUB Julianadorp | 30 | -30 |
| Project HUB Julianadorp wordt deels in 2024 uitgevoerd. Het hiervoor beschikbare budget van € 30.000 verschuift van 2023 naar 2024. | | |
| Organisatieontwikkeling | 700 | -700 |
| In 2023 zijn niet alle vacatures in de directie en opgavemanagement direct ingevuld. Daarnaast zijn in de bedrijfsvoering een aantal activiteiten doorgeschoven (met name opleidingen) in verband met de verhuizing naar Willemsoord. Om snelheid te brengen in de organisatieontwikkeling en vanwege mogelijke frictiekosten zetten we in 2024 deze € 700.000 alsnog in. Een raadsinformatiebrief over de resultaten van het onderzoek naar de doelmatigheid en doeltreffendheid van de organisatie is 14 november besproken in de raadscommissie. | | |
| Reserves | -730 | 730 |
| ICT HUB Julianadorp | -30 | 30 |
| Organisatieontwikkeling | -700 | 700 |

| bedragen x € 1.000 | Begroting | |
|--|--------------|------|
| | 2023 | 2024 |
| <i>Technische financiële ontwikkelingen</i> | 1.420 | |
| Exploitatie | 1.420 | |
| Septembecirculaire 2023 verdeling taakmutaties | 310 | |
| Aanpassing doorbelasting overhead | 297 | |
| Bijstelling afschrijvingslasten 2023 | 825 | |
| Actualisatie rentelasten investeringen 2023 | -13 | |
| Saldo van baten en lasten | 5.001 | |

Zorgzame gemeente

Wat mag het kosten

| bedragen x € 1.000 | Begroting | |
|----------------------------------|----------------|----------------|
| | 2023 | 2024 |
| Zorgzame gemeente | | |
| <i>Exploitatie</i> | | |
| Lasten | -127.563 | -120.695 |
| Baten | 38.291 | 33.904 |
| Resultaat voor bestemming | -89.273 | -86.791 |
| | | |
| <i>Reserves</i> | | |
| Storting (lasten) | -6.359 | -5.099 |
| Onttrekkingen (baten) | 6.999 | 1.197 |
| Resultaat voor bestemming | 639 | -3.903 |
| | | |
| Saldo van baten en lasten | -88.634 | -90.694 |

Ontwikkelingen per stand

| bedragen x € 1.000 | Begroting | |
|----------------------------------|----------------|----------------|
| | 2023 | 2024 |
| Primitieve begroting | -79.736 | -78.669 |
| Eerste tussenrapportage 2023 | -6.155 | -8.770 |
| Programmabegroting 2024 | | -3.255 |
| Tweede tussenrapportage | -404 | |
| Decembernota | -2.339 | |
| Saldo van baten en lasten | -88.634 | -90.694 |

Toelichting mutaties

| bedragen x € 1.000 | Begroting | |
|--|---------------|------|
| | 2023 | 2024 |
| Decembernote | -2.339 | |
| Administratieve wijzigingen | | |
| Autonome ontwikkelingen | -1.801 | |
| Exploitatie | -1.123 | |
| Enmalige verhoging deelnemersbijdrage GGD | -170 | |
| De gewogen gemiddelde loonstijging voor de GGD als gevolg van de nieuwe CAO is 8,12%. In de begroting 2023 was rekening gehouden met 2,3%. Dit zorgt voor een tekort bij de GGD van € 2 miljoen die niet opgevangen kan worden door eigen middelen. De deelnemersbijdrage is daarom eenmalig verhoogd in 2023. Voor Den Helder gaat dit om een bedrag van € 170.018. | | |
| Opvang ontheemden Oekraïne | | |
| Er zijn nog geen uitgaven en inkomsten begroot met betrekking tot de opvang van Oekraïense ontheemden. De rijksbijdrage hiervoor wordt geraamd op € 4 miljoen. Bij de jaarrekening wordt bepaald voor welk bedrag hier geen uitgaven tegenover staan en hoe dat wordt bestemd. | | |
| Definitieve BUIG uitkering 2023 | 724 | |
| De definitieve BUIG uitkering 2023 valt ruim € 0,6 miljoen hoger uit dan het voorlopige budget over 2023. De primaire oorzaak van de bijstelling komt door de verhoging van het minimumloon. Daarnaast is er een daling in het aantal uitkeringsgerechtigden en een stijging bij de betaalde loonkostensubsidies. Per saldo resteert er een voordeel van € 724.000 dat wordt gestort in de reserve BUIG conform de eerdere ingezette beleidsafspraken. Hiermee kan de verwachte lagere ontvangsten in de toekomst worden opgevangen. | | |
| Project wijkgericht werken | 150 | |
| Op 11 mei 2020 heeft de raad besloten om een projectbudget beschikbaar te stellen voor de voorbereiding en inrichting van de sociale wijkteams. Dit projectbudget liep tot en met medio 2023. Er is nog een restant budget over, dit valt vrij in het resultaat. In 2024 wordt een plan gemaakt voor de inrichting van wijkgericht werken met een voorstel waarin staat beschreven wat er nog nodig is om de sociale wijkteams verder te ontwikkelen. | | |
| Bijstelling WMO budget | -75 | |
| Op basis van de uitgaven tot en met september 2023 komt naar voren dat er een grote woningaanpassing heeft plaatsgevonden, waardoor een bijstelling van het budget nodig is. | | |
| Vrijval budgetten als gevolg van vergoeding via Brede Spuk | 194 | |
| Over de periode 2023-2026 is een vergoeding ontvangen vanuit het rijk voor het versterken van sport en bewegen, gezondheidsbevordering, cultuurparticipatie en de sociale basis. Hieronder vallen ook activiteiten waar al een budget voor was opgenomen. Deze budgetten vallen hierdoor vrij. In de meerjarenbegroting is dit al verwerkt. | | |
| Inzet Helders Steunfonds voor wijk- en buurthuizen | -46 | |
| Aan de wijk- en buurthuizen is € 46.000 toegekend vanuit het Helders Steunfonds. | | |
| Vergoeding kosten kinderopvangtoeslagaffaire | 100 | |
| De vergoeding voor de gemaakte ambtelijke kosten inzake de kinderopvangtoeslagaffaire (KOT) zorgt voor vrijval. De werkzaamheden zijn binnen de bestaande capaciteit opgevangen. | | |
| Schuldhelpverlening | 100 | |
| Er zijn lagere uitgaven dan verwacht doordat de geraamde groei van het aantal cliënten er in 2023 niet is. | | |

| bedragen x € 1.000 | Begroting | |
|---|---------------|-------------|
| | 2023 | 2024 |
| Energietoeslag | -2.101 | |
| Op 3 oktober heeft de eerste kamer ingestemd met het wetsvoorstel voor de energietoeslag 2023. De energietoeslag is grotendeels in de laatste maanden van 2023 uitbetaald. De vergoeding hiervoor is deels al ontvangen via de decembercirculaire 2022. Het resterende deel wordt ontvangen via de decembercirculaire 2023. Vooruitlopend op de decembercirculaire wordt de post bijgesteld. In de jaarstukken wordt het niet uitgekeerde deel via de resultaatbestemming overgeheveld naar 2024. | | |
| Reserves | -678 | |
| Definitieve BUIG uitkering 2023 | -724 | |
| Inzet Hielders Steunfonds voor wijk- en buurthuizen | 46 | |
| Budgetoverhevelingen | | |
| Exploitatie | 252 | -252 |
| Hotel en accommodatieregeling (HAR) | 152 | -152 |
| De resterende HAR middelen worden gebruikt om een pilot met hervestigers op te zetten. Dit om de taakstelling huisvesting statushouders voor de komende jaren te kunnen halen. | | |
| Brede aanpak dak- en thuislozen | 100 | -100 |
| De landelijke overheid is zich bewust van het toenemende aantal (potentieel) dak- en thuislozen en heeft daarvoor diverse subsidies beschikbaar gesteld. Voor het Versterkingsplan tegen dak- en thuisloosheid voor de Kop van Noord-Holland heeft de regio een bedrag van € 705.000 (de zgn. Blokhuisgelden) ontvangen. Van dit bedrag is nog niet alles uitgegeven, het restant wordt meegenomen naar 2024. | | |
| Reserves | -252 | 252 |
| Hotel en accommodatieregeling (HAR) | -152 | 152 |
| Brede aanpak dak- en thuislozen | -100 | 100 |
| Technische financiële ontwikkelingen | -538 | |
| Exploitatie | -538 | |
| Septembercirculaire 2023 verdeling taakmutaties | -274 | |
| Aanpassing doorbelasting overhead | -264 | |
| Saldo van baten en lasten | -2.339 | |

Vitale gemeente

Wat mag het kosten

| bedragen x € 1.000 | Begroting | |
|----------------------------------|---------------|----------------|
| | 2023 | 2024 |
| Vitale gemeente | | |
| <i>Exploitatie</i> | | |
| Lasten | -17.397 | -16.740 |
| Baten | 14.771 | 6.767 |
| Resultaat voor bestemming | -2.625 | -9.973 |
| | | |
| <i>Reserves</i> | | |
| Storting (lasten) | -9.460 | -888 |
| Onttrekkingen (baten) | 7.167 | 284 |
| Resultaat voor bestemming | -2.293 | -604 |
| | | |
| Saldo van baten en lasten | -4.919 | -10.577 |

Ontwikkelingen per stand

| bedragen x € 1.000 | Begroting | |
|----------------------------------|---------------|----------------|
| | 2023 | 2024 |
| Primitieve begroting | -8.091 | -8.674 |
| Eerste tussenrapportage 2023 | -335 | -2 |
| Programmabegroting 2024 | | -1.901 |
| Tweede tussenrapportage | -371 | |
| Decembernota | 3.879 | |
| Saldo van baten en lasten | -4.919 | -10.577 |

Toelichting mutaties

| bedragen x € 1.000 | Begroting | |
|---|---------------|------|
| | 2023 | 2024 |
| Decembernota | 3.879 | |
| Administratieve wijzigingen | | |
| Autonome ontwikkelingen | 3.677 | |
| Exploitatie | 5.570 | |
| Opvoeren kosten Niet gesprongen explosieven 2022 | -43 | |
| Over boekjaar 2022 zijn er kosten voor het opruimen van niet gesprongen explosieven gedeclareerd en als inkomsten opgevoerd. Voor € 109.000 is dit ten onrechte als voordeel verwerkt in de Jaarrekening 2022, dit had ten gunste moeten komen van grondexploitaties (programma 3 voor € 43.000) en derden (programma 4 voor € 66,000). Met deze wijziging wordt dit gecorrigeerd. | | |
| Verkoopopbrengst flatgebouw Zuyderhorn | 3.720 | |
| Het flatgebouw Zuyderhorn wordt verkocht aan de Woonstichting. De woningen worden daarna gerenoveerd en in exploitatie genomen. De boekwaarde van het flatgebouw is nihil omdat er volgens de verplichte systematiek lineair is afgeschreven. De verkoopopbrengst is € 3,7 miljoen. De opbrengst komt ten gunste van het rekeningresultaat 2023. | | |
| Aankoop Boerenverdriet e.a. | 1.893 | |
| In september 2023 heeft de gemeenteraad besloten om de helft Boerenverdriet(keer) sluis en -brug op Willemsoord van het Rijksvastgoedbedrijf (RVB) voor een bedrag van € 2,4 miljoen aan te kopen. De andere helft was al in het bezit van de gemeente. Met het RVB is overeengekomen dat de onderhoudskosten van (het RVB-gedeelte) van de brug- en sluis worden afgekocht en door de gemeente worden gereserveerd in een reserve voor het onderhoud civiele kunstwerken. Ook wordt een deel, i.v.m. de benodigde aanpassing van de sluis, gebruikt om de museumkade aan te passen. Met de aankoop van het RVB wordt ook een langlopend dossier m.b.t. de afwikkeling van de zgn. Multimetaalclaim afgewikkeld. Naast de bijdrage van het RVB ontvangt de gemeente ook een bijdrage uit het Maritiem Cluster en De Kopt Werkt. | | |
| Reserves | -1.893 | |
| Aankoop Boerenverdriet e.a. | -1.893 | |
| Technische financiële ontwikkelingen | 202 | |
| Exploitatie | 249 | |
| Septembercirculaire 2023 verdeling taakmutaties | -36 | |
| Bijstelling afschrijvingslasten 2023 | 264 | |
| Actualisatie rentelasten investeringen 2023 | 21 | |
| Reserves | -47 | |
| Bijstelling afschrijvingslasten 2023 | -47 | |
| Saldo van baten en lasten | 3.879 | |

Leefbare gemeente

Wat mag het kosten

| bedragen x € 1.000 | Begroting | |
|----------------------------------|----------------|----------------|
| | 2023 | 2024 |
| Leefbare gemeente | | |
| <i>Exploitatie</i> | | |
| Lasten | -63.996 | -67.977 |
| Baten | 26.172 | 23.665 |
| Resultaat voor bestemming | -37.823 | -44.313 |
| | | |
| <i>Reserves</i> | | |
| Storting (lasten) | -1.081 | -120 |
| Onttrekkingen (baten) | 2.384 | 801 |
| Resultaat voor bestemming | 1.303 | 681 |
| | | |
| Saldo van baten en lasten | -36.520 | -43.631 |

Ontwikkelingen per stand

| bedragen x € 1.000 | Begroting | |
|----------------------------------|----------------|----------------|
| | 2023 | 2024 |
| Primitieve begroting | -37.112 | -37.207 |
| Eerste tussenrapportage 2023 | -729 | -72 |
| Programmabegroting 2024 | | -6.352 |
| Tweede tussenrapportage | -105 | |
| Decembernota | 1.426 | |
| Saldo van baten en lasten | -36.520 | -43.631 |

Toelichting mutaties

| bedragen x € 1.000 | Begroting | |
|---|--------------|------|
| | 2023 | 2024 |
| Decembernota | 1.426 | |
| Administratieve wijzigingen | | |
| Autonome ontwikkelingen | 1.219 | |
| Exploitatie | 837 | |
| Budget kinderopvang | 75 | |
| <p>In 2016 besloot het ministerie van Sociale Zaken onder toenmalig minister Asscher middelen toe te kennen voor peuters die buiten de al bestaande financiële regeling voor peuteropvang vallen. In Den Helder vallen de meeste kinderen binnen de regeling onderwijsachterstandenbeleid. Hierdoor wordt er niet volledig gebruik gemaakt van dit extra budget.</p> | | |
| Tribune sportpark Streepjesberg | 100 | |
| <p>De raad heeft eerst een budget voor sloop van de tribune op sportpark de Streepjesberg beschikbaar gesteld en later een investeringskrediet voor de bouw van een nieuwe tribune. Uitvoeringstechnisch is het beter beide budgetten samen te voegen en dit als een project af te wikkelen.</p> | | |
| Subsidie Kunstuitleen. | -45 | |
| <p>Besloten is € 45.000 beschikbaar te stellen uit het Helders steunfonds aan de Stichting Kunstuitleen ten behoeve van het opvangen van de financiële tekorten die zijn ontstaan gedurende de coronaperiode.</p> | | |
| Aanpak knelpunten culturele sector. | -260 | |
| <p>Een extern bureau heeft opdracht gehad te onderzoeken hoe het, na corona, met de culturele sector gesteld is in onze gemeente. De uitkomsten staan in de rapportage "De staat van de culturele sector in Den Helder" en geven onder andere inzicht in wat het culturele veld nodig heeft om verder te herstellen van de coronacrisis. Voorgesteld wordt hiertoe € 260.000 uit het Steunfonds in te zetten.</p> | | |
| Inzet Helders Steunfonds voor sportinstellingen en stichting Erfgoed | -77 | |
| <p>De sportinstellingen en de stichting Erfgoed is respectievelijk € 35.000 en € 42.000 toegekend</p> | | |
| Opvoeren kosten Niet gesprongen explosieven 2022 | -66 | |
| <p>Over boekjaar 2022 zijn er kosten voor niet gesprongen explosieven gedeclareerd en als inkomsten opgevoerd. Voor € 109.000 is dit ten onrechte als voordeel verwerkt in de Jaarrekening 2022, dit had ten gunste moeten komen van grondexploitaties (programma 3 voor € 43.000) en derden (programma 4 voor € 66.000). Met deze wijziging wordt dit gecorrigeerd.</p> | | |
| Rijkscompensatie energie zwembad 2022 / 2023 | 960 | |
| <p>De uitkering is een gedeeltelijke vergoeding van de meerkosten voor energie die een openbaar zwembad had in 2022. En de meerkosten die het zal hebben over het jaar 2023. Deze kosten zijn het gevolg van de algehele prijsstijgingen in de energiemarkt.</p> | | |
| Incidentele vrijval budget wijkaanpak | 150 | |
| <p>De middelen voor de wijkaanpak worden in 2023 niet volledig benut. Na verrekening met de Woonstichting van de bestedingen 2023 valt er € 150.000 vrij.</p> | | |
| Reserves | 382 | |
| Subsidie Kunstuitleen. | 45 | |
| Aanpak knelpunten culturele sector. | 260 | |
| Inzet Helders Steunfonds voor sportinstellingen en stichting Erfgoed | 77 | |

| bedragen x € 1.000 | Begroting | |
|---|--------------|-------------|
| | 2023 | 2024 |
| Budgetoverhevelingen | | |
| Exploitatie | 588 | -588 |
| Hondenuitlaatbeleid | 75 | -75 |
| <p>In 2023 had het hondenuitlaatbeleid herzien moeten worden. Hiervoor zijn verschillende informatiemomenten geweest naar het college en de raad. De uitwerking van het beleid en een overzicht van de daaruit voortkomende maatregelen zijn zo goed als af. Momenteel is het nog wachten op een gesprek met één belanghebbende partij, voordat het nieuwe beleid ingediend kan worden voor goedkeuring. Het incidentele budget 2023 van €75.000,- wat beschikbaar gesteld is voor het uitvoeren van de maatregelen kan pas worden ingezet, na vaststelling van het beleid. Verwachting is dat vaststelling van het beleid Q1 van 2024 plaatsvindt en de besteding van het budget in 2024.”</p> | | |
| Overheveling middelen ondersteuning cultureel veld. | 260 | -260 |
| <p>Op dinsdag 3 oktober 2023 heeft het college besloten een budget van € 260.000 uit het Helders Steunfonds in te zetten voor de aanpak van knelpunten in de culturele sector, zoals deze naar voren zijn gekomen in het onderzoek van Bureau Lahaut. De voorgestelde steunmaatregelen vragen om verdere uitwerking met het culturele veld, zoals gesprekken met scholen, de cultuurmakelaar en grote subsidiepartners. Om dit proces zorgvuldig te doorlopen is tijd nodig, daarom is de verwachting dat de uitwerking en daarmee de besteding van het budget niet afgerond zal zijn voor het einde van 2023.</p> | | |
| Budget fietsvriendelijke gemeente | 153 | -153 |
| <p>Het budget is bestemd voor projecten om de gemeente fietsvriendelijker te maken. Vanwege beperkte personele capaciteit zijn deze projecten niet opgepakt. Wij streven er naar om komend jaar deze projecten wel op te pakken.</p> | | |
| Aanpak kwetsbare buurten | 100 | -100 |
| <p>In april 2023 is de startnotitie kwetsbare buurten opgesteld. De raad heeft besloten om in twee stappen (€ 100.000 2023 en € 1 miljoen in € 2024) een fonds te vormen voor kwetsbare buurten. Via een uitvoeringsplan waarop in januari besluitvorming plaatsvindt, worden de bestedingsdoelen vastgesteld.</p> | | |
| Reserves | -588 | 588 |
| Hondenuitlaatbeleid | -75 | 75 |
| Overheveling middelen ondersteuning cultureel veld. | -260 | 260 |
| Budget fietsvriendelijke gemeente | -153 | 153 |
| Aanpak kwetsbare buurten | -100 | 100 |
| Technische financiële ontwikkelingen | 207 | |
| Exploitatie | 208 | |
| Aanpassing doorbelasting overhead | -33 | |
| Bijstelling afschrijvingslasten 2023 | 249 | |
| Actualisatie rentelasten investeringen 2023 | -8 | |
| Reserves | -1 | |
| Bijstelling afschrijvingslasten 2023 | -1 | |
| Saldo van baten en lasten | 1.426 | |

Samenvatting

De decembernote 2023 leidt per saldo tot een voordelige ontwikkeling van het resultaat met € 8,0 miljoen, Hierdoor wijzigt het eerder in de tweede tussenrapportage geprognosticeerde nadelige resultaat van € 2,6 miljoen in een voordelig resultaat voor de 2023 van € 5,4 miljoen. Door de toevoeging van € 8,0 miljoen aan de algemene reserve stijgt de weerstandsratio per 31 december 2023 naar 3,2.

De voorstellen voor de resultaatbestemming 2023~2024 bedragen in totaal € 1,57 miljoen en zijn verwerkt via de bestemmingsreserve Nog uit te voeren werkzaamheden. Dit betreft incidentele geormerkte budgetten waarvoor in 2024 niets is begroot.

| bedragen x € 1.000 | primitieve begroting | actuele begroting | dec.nota | gewijzigde begroting |
|----------------------------------|----------------------|-------------------|---------------|----------------------|
| Exploitatie | | | | |
| Lasten | -222.540 | -246.340 | -3.347 | -249.687 |
| Baten | 223.515 | 237.755 | 13.112 | 250.868 |
| Saldo | 975 | -8.584 | 9.765 | 1.181 |
| | | | | |
| Reserves | | | | |
| Stortingen (lasten) | -6.130 | -7.061 | -10.569 | -17.631 |
| Onttrekkingen (baten) | 5.326 | 13.075 | 8.771 | 21.846 |
| Saldo | -804 | 6.014 | -1.799 | 4.215 |
| | | | | |
| Saldo van baten en lasten | 171 | -2.571 | 7.967 | 5.396 |